

Els condemnats pels successos de Benagalbón, víctimes del caciquisme que en aquesta província malaguenya exerceix la casa Larios, continuen en el presiri de Cartagena, pudrint-se, corsecant-se pel delictes d'haver volgut emparar la justícia.

I els del «Numancia», per un acalorament polític, per una falta de disciplina, s'estàn morint al presiri. Per una falta de disciplina, are que l'indisciplina és providencial! Aquestes víctimes, abans que cap altre, tenien de sortir al carrer. Però està vist que el govern, en lloc de pacificar esperits, el què fa és enquitar-los més, obrint llagues en el cor del poble.

Els detractors de l'amnistia

De cos present vàreig veure'n un, a Jaén. Es retraten ells mateixos. Aquest, és un catòlic de bona fè que creu que els jueus són una mala gent i que la Inquisició és l'institució més humanitària que ha existit.

Es feia creus de la concessió de l'amnistia, i li semblava la barbaritat més grossa que havia fet en Maura — Déu, Patria i Maura, — donant la llibertat als directors d'una revolució. I feia cinc minuts que acabava de dir que eren benèfiques i necessàries les punyalades entre la gent del poble, perquè així desapareixien dos miserables: el que moria assassinat i el que anava a presiri!... Són tant despreciables, els infelços! Moral catòlica? Ètica jesuítica?... No ho sé. El cert és que sembla que tots siguin tallats de la mateixa fusta.

ESTEVE SARROCA

Màlaga, 18 maig de 1918.

RÀPIDA

CORPUS CHRISTI. — Per la gent senzilla i ordenada, la diada de Corpus, sense processó, no es concibeix. Talment com si fos una amorosa salutació a la Primavera, s'esmeren els veïns en netejar el carrer, encatífant-lo després amb flors de tots colors i aromes. La ginesta, és la flor de consuetut i ningú en tot l'any gairebé l'anomena, si no és en aquesta diada.

Passa la processó. Ja ha passat... Tothom xiuxiueja, comentant els que hi anaven.

— L'Alcalde, no hi era.

— En canvi, el bon diputat provincial hi lluita esplendorosament la levita.

Sembla que és inherent al càrrec, això d'anar a la processó. Les dones el contemplen i l'alaben.

— Era lluita enguany — diuen — la processó!

LA FIRA

II

Ja l'any passat, l'Ajuntament va restablir la celebració de la fira, el dimarts de Pasqua. Enguany, s'ha fet quelcom més, per a tornar-li la vida que li fou arreballada; però encare no s'ha fet prou.

No obstant i això, el dimarts de Pasqua veiérem bon nombre de colles de gent de Marina, que en altre dia no haurien pas vingut; sabem que es pagaren caps de bestiar a preus verdaderament extraordinaris; i vingueren no pocs negociants i comerciants.. Tota aquella gent, menjaren; tots hi deixaren poc o molt a la vila, que va beneficiar-se de la celebració de la fira. I així sabem que algunes fondes van fer molt més que en un mercat ordinari; que molts petits botiguers, van efectuar vendes que en altre dia no haurien fet; i que els tren van portar molts forasters que no haurien vingut. Fins els músics van guanyar-hi, amb la celebració de la fira!... I el dijous següent va celebrar-se també el mercat ordinari, si fa o no fa amb igual concurrència que la habitual en els mercats magres d'aquest temps, de molta feina per als pagesos de la comarca

Això sol demostra fins als més entercs, que la fira no ha d'ésser cap perjudici per a la vila, si no que, al contrari, pot ésser una font de riquesa que no s'ha de despreciar: procurant que augmenti d'any en any. Perquè, què vol dir, si la fira adquireix la importància d'abans i més, que el mercat següent fluixegi? Aquest, té ja la vida assegurada, per la proximitat de la nostra vila a la veïna ciutat, i no ha de sofrir-ne cap contratemps més, sino el de que en la setmana següent a Pasqua s'obtinguin ja el dimarts els guanys que les demés setmanes s'obtenen el dijous. Això, sense comptar que si per qualsevol causa s'esguerra la fira, queda el dijous següent com una esperança per als petits industrials i comerciants que giren sempre comptant-hi amb la base del mercat.

Per això a nosaltres ens plau avui poder aplaudir a l'alcalde senyor Montañà, per la publicitat donada a la celebració de la fira, com en altre temps ens va desplaure haver de censurar, des de les columnes de la premsa barcelonina, als que acordaren el trasllat que ningú honoradament pot defensar com benefició per a la vila.

I, ja que els fets, en dos anys seguits, han vingut a donar la raó als que defensen la celebració de la fira, amb tant bon acert restablerta des de l'any passat, ens permetem dir el què es podria fer perquè el seu restabliment tingui tota l'eficàcia que pot esperar-se'n. Però ho deixarem pel nombre vinent de RENOVACIÓ.

A. G

Notes i comentaris

Ramillete escollit de paraules fines que es lleixen en el periòdic catòlic, apostòlic i insubstancial que veu la llum pública en aquesta vila i que porta per títol «La Comarca»:

«Escritidores»... «escasos de urbanidad»... «las prescripciones más rudimentales (deu voler dir rudimentarias) de buena crianza»... «periòdic quinzenario»... «órgano de los granujas»... «vil, ruin y miserable». «malandanzas y villanías»... etc., etc.

Veritat que és bonic i harmoniós tot aquest lèxic! I això que no més es tracta d'una gazetilla! I encare diuen en la mateixa: «No quere-

mos corresponder con el mismo tono»; perquè si s'enfaden!... Després afegeixen: «nos veremos obligados a dar algunos silbatos (deuen voler dir silbos o silbidos) que escandalizarán hasta los niños de teta».

Eh, quin gènit i quina galanura de dicció! Oh; i total per haver dit que en el Centre Catòlic havien fet *tretze pessetes!*...

Oh, i nosaltres que volíem dir que havien fet uns *tretze rals!*... Pobrets, com ens haurien deixat!...

....

La diada de Corpus d'enguany ha sigut ben aprofitada. Al dematí, concert a la plaça gran, per la xaranga i lonx amb xampany a cà la Pubilla. A la tarde, més concert, però en el Casino, també per la xaranga, amb l'inevitable i consegüent «Canción del soldado», chorejada i epilogada amb ¡¡visques!! i altres excessos. Al capvespre, processó amb *la mar* d'atxes, jaqués i levites. I per fi, a la nit, espatarrant ball, a La Unió Lliberal, a benefici de la Creu Roja.

Senyors, ni a Xauxa!...

....

I are que parlem de la processó. Per segona vegada han desertat els catòlics militants Serra i Dachs i Miquel Parera de la manifestació religiosa.

Del primer, sabem que en la seva dèria d'arreglar-ho tot, no va anar a la processó, perquè no el varen deixar ésser *arreglador*. Del segon, ni cal parlar-ne; havia de distribuir la cera als assistents.

¡...!

....

Més de la processó. Tothom es va donar compte de que els escolans que portaven els ganfarons anaven bruts i estripats d'una manera llastimosa. Senyors catòlics, are que tot són subscripcions, oferim aquestes planes per a anunciar-ne una a fi de comprar un vestidet a cada un dels escolans.

S'accepta?

....

Dimecres va haver-hi funció extra a La Unió Lliberal. I arrambades a la boca de l'escenari, hi havia una dotzena de cadires, les unes damunt de les altres, que hi feien molt goig.

Felicitem a la comissió de teatre... i li demanem que es vetlli perquè aquest no sembli tant de fóra. No hi hà dret!

....

Dies entrera va córrer insistentment la veu de que es posaven certs obstacles a que l'ajuntament cobrés el tant per cent del producte de la venda dels retaules de Sant Esteve. Més nosaltres, tot estàn a l'aguait del què passava, no en vàrem dir ni un mot, accedint a raonats precs de coneguda personalitat, a la que estimem i respectem de debó.

Avui ens plau donar la nova de que ja se han cobrat els interessos *de marras*; del què ens felicitem.

....

Ha aparegut un nou periòdic, per a exaltar l'*independència... bien entendida*.

Ens ha fet molt fàstic i molta llàstima.

Llàstima, al veure que hi han homes tant *independents*; fàstic, al pensar que hi han senyors tant poc escrupulosos que tot ho aprofiten fins la fruita *podrida*.

....

Els senyors que fan «La Comarca», són catòlics *pour sang*. I, naturalment, la seva religiositat els fa ésser bons i caritatius.